

AZ EURÓPAI REPÜLSÉSBIZTONSÁGI ÜGYNÖKSÉG

03/2010. SZ. VÉLEMÉNYE

(2010. május 28.)

**a légiforgalmi irányítók engedélyezésére és repülő-egészségügyi alkalmassági
minősítésére vonatkozó végrehajtási szabályok megállapításáról szóló
XXX/2010 bizottsági rendeletről**

I. Általános megjegyzések

1. Az európai légi forgalom folyamatos növekedése számos kihívást jelent, különösen a repülőterek, illetve a légiforgalmi szolgáltatások és léginavigációs szolgálatok (ATM/ANS) biztonsági szempontból kulcsfontosságú területein. Ezért ki kell alakítani a szükséges kockázatcsökkentő intézkedéseket, hogy garantálni lehessen a biztonságot a tagállamokon átívelő összehangolt és a teljes rendszert figyelembe vevő szabályozással.
2. Az 1108/2009/EK rendelettel¹ módosított 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet² (a továbbiakban: az alaprendelet) megfelelő és átfogó keretet hoz létre a polgári repülés terén a közös műszaki követelmények és igazgatási eljárások meghatározására és végrehajtására. A közösségi légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyről szóló 2006/23/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet³ ezért hatályon kívül helyezték, a személyek vagy szervezetek ezen irányelv szerint kiadott tanúsításainak, minősítéseinek és engedélyeinek sérelme nélkül. Az alaprendelet felhatalmazza a Bizottságot, hogy a légiforgalmi irányítók engedélyezésére és a kapcsolódó jóváhagyásokra vonatkozóan végrehajtási szabályokat fogadjon el, amelyeknek tükrözniük kell a légiforgalmi irányítók képzése területén ismert legkorszerűbb megoldásokat, ideértve a bevált gyakorlatokat, valamint a tudományos és műszaki fejlődést. Ezen túlmenően az alaprendelet előírja, hogy a végrehajtási szabályokat kezdetben a közösségi légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyről szóló 2006/23/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben foglalt rendelkezések alapján kell kidolgozni.
3. E szabályalkotási tevékenység hatályát az „EASA-rendszer kiterjesztése a légiforgalmi szolgáltatások (ATM) és léginavigációs szolgálatok (ANS) biztonsági szabályozására – a légiforgalmi irányítók engedélyeztetésére vonatkozó szabályok kidolgozása” című, ATM.003 számú feladatmeghatározás⁴ körvonalazza. Mindazonáltal, amint azt az e vélemény II. fejezete részletesebben is kifejti, az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség (a továbbiakban: az Ügynökség) által megvalósított tartalom és szabályalkotási folyamat nem felelt meg teljes mértékben a fent említett feladatmeghatározásnak. E vélemény tartalma követi az egységes európai égbolttal foglalkozó bizottság 2009. december 3–4-én tartott 33. ülésén hozott és ezt követően az Európai Bizottság által az Ügynökségnek címzett levélben⁵ körvonalazott határozatot, mivel az részletesebben meghatározza a meglévő szabályok – többek között a közösségi légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyről szóló 2006/23/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv – fokozott ütemű átültetésének gyorsított folyamatát.
4. A fentiekre tekintettel ez a vélemény az említett irányelv átültetését csak minimális technikai frissítések révén érinti. Fontos kiemelni, hogy ez a vélemény csak az első lépése az Európai Bizottság levelében tervezett kétszakaszos folyamatnak, az alaprendeletből következő követelmények teljes végrehajtása és az e rendelet Vb. mellékletében foglalt alapvető követelményeknek való teljes megfelelés az Ügynökség igazgatósága által elfogadott szabályalkotási eljárást követő későbbi szakaszban valósul

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. október 21-i 1108/2009/EK rendelete a 216/2008/EK rendeletnek a repülőterek, a légiforgalmi szolgáltatás és a léginavigációs szolgálatok tekintetében történő módosításáról, valamint a 2006/23/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 51. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2008. február 20-i 216/2008/EK rendelete a polgári repülés területén közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról, valamint a 91/670/EGK tanácsi irányelv, az 1592/2002/EK rendelet és a 2004/36/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 79., 2008.03.19., 1. o.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. április 5-i 2006/23/EK irányelve a közösségi légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyről (HL L 114., 2006.4.27., 22. o.).

⁴ http://www.easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/TORs2/ToR%20ATM.003.pdf

⁵ TREN F2/JP/sr D(2009) 74614, 2009. december 9.

meg. Az Ügynökségnek ezért úgy kell módosítania az említett feladatmeghatározást, hogy az jobban tükrözze ezt a szakaszos megközelítést.

5. A munka végrehajtását az Ügynökség által létrehozott szabályalkotási csoport végezte. A szabályalkotási csoport összetételét az Ügynökség szabályalkotási eljárásai alapján határozták meg azzal a céllal, hogy tükrözze a feladat összetettségét, a munkához szükséges szakismeretet és a munka kapcsán esetlegesen érintett érdekelt feleket. A szabályalkotási csoport titkársági funkcióját maga az Ügynökség látta el és állította össze ezt a véleményt.
6. Az Ügynökség ezennel benyújtja a Bizottság számára a véleményét, amelynek célja az, hogy első szakaszként megvalósítsa az alaprendelet 8c. és 22b. cikkének való jogi megfelelésre irányuló gyorsított megközelítést.
7. A javasolt szabályokat a közösségi légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyről szóló, 2006. április 5-i 2006/23/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az egységes európai égbolt keretében kidolgozott meglévő közösségi jogszabályok, és a Chicagói Egyezmény 37. cikke alapján az ICAO által közzétett vonatkozó nemzetközi szabványok és ajánlott gyakorlatok (azaz a mellékletek) figyelembevételével dolgozták ki, az alaprendelet 2. cikke (2) bekezdésének d) pontja alapján, amely felkéri az Ügynökséget, hogy támogassa a tagállamokat a Chicagói Egyezményben meghatározott kötelezettségeik teljesítésében, az Egyezmény előírásainak közös értelmezésére és egységes végrehajtására szolgáló alapok nyújtásával, valamint annak biztosítása révén, hogy az Egyezmény előírásait a végrehajtási szabályok összeállításakor megfelelően figyelembe vegyék.
8. Az alaprendelet fent említett cikkei hiánytalan végrehajtásának biztosítása, valamint az alaprendelet Vb. mellékletében foglalt alapvető követelményeknek való teljes megfelelés megvalósítása érdekében az Ügynökség értékeli az európai légiforgalmi irányítók engedélyezési rendszerét és a „légi közlekedés átfogó rendszerszemléletű megközelítésének” megvalósításához szükséges további fejlesztéseket, annak érdekében, hogy második lépésként a szükséges végrehajtási intézkedéseket is magában foglaló véleményt nyújtson be a Bizottságnak.
9. Ezt a véleményt – részben az Ügynökség igazgatósága által meghatározott eljárás⁶ szerint – az alaprendelet 19. cikkében szereplő rendelkezéseknek megfelelően fogadták el. Az eljárástól való eltéréseket, amelyek a Bizottság és az egységes égbolttal foglalkozó bizottság kérésének megfelelő gyorsított megközelítés alkalmazásából fakadnak, ismertették az Ügynökség igazgatósága számára, amely megerősítette, hogy elvben támogatja egy ilyen folyamat alkalmazását ebben az egyedi esetben, ahol már léteznek hatályos jogszabályok, azzal a feltevéssel, hogy nem következik be számottevő tartalmi változás a meglévő szabályokhoz képest.

II. Konzultáció

10. A gyorsított megközelítés szoros menetrendje megköveteli, hogy a végrehajtási szabályok első csoportját 2010 végéig elfogadják. Ez együtt jár azzal, hogy az Ügynökségnek legkésőbb 2010 júniusáig el kell készítenie ezt a jelentést, ami lehetetlenné tette az Ügynökség számára, hogy végigjárja a szabályalkotási eljárás szokásos lépéseit, különösen az érdekelt felek hivatalos nyilvános konzultációját. A szokásos szabályalkotási eljárás lefolytatása esetén az Ügynökségnek javasolt módosításra vonatkozó értesítést (NPA) kellene kiadnia, és ezt nyilvános konzultációnak kellene követnie, ami az értesítés közzétételétől az észrevétel-válasz dokumentum (CRD) közzétételéig és a vélemény kibocsátásáig összesen legalább hat-hét hónap venne igénybe. A javasolt szabálytervezet a már meglévő irányelv átültetését valósítja meg,

⁶ Az igazgatóság határozata az Ügynökség által a vélemények, tanúsítási előírások és útmutatók kibocsátásakor alkalmazandó eljárásról (a szabályalkotási eljárásról). 08-2007. számú EASA igazgatósági határozat, 2007.6.13.

továbbá nem került(ek) kiadásra olyan ügynökségi határozat(ok), amelyekben a megfelelés elfogadható eszközei és útmutató dokumentumok találhatóak. Ezen okok miatt javasolták a gyorsított megközelítést, és a véleményt közvetlenül elküldik az Európai Bizottság számára és közzé is teszik.

11. Annak érdekében, hogy az érdekelt felek a lehető legszélesebb körben értesüljenek ennek a véleménynek a tartalmáról, az Ügynökség az Európai Bizottsággal közösen konferenciát tart a témáról, hogy részletekbe menően ismertesse e vélemény tartalmát. Ezen túlmenően az Ügynökség külön tájékoztató üléseket tart e vélemény tartalmáról legalább a következő szervezeteknek: az egységes égbolttal foglalkozó bizottság (SCC), az ágazati konzultációs testület (ICB), az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség (EASA) tanácsadó testülete, a nemzeti hatóságok tanácsadó csoportja (AGNA) és a biztonsági normákkal foglalkozó tanácsadó bizottság (SSCC).
12. Az Ügynökség írásbeli következtetéseket szolgáltat az Európai Bizottság számára a konferencia és a tájékoztató ülések eredményeiről, és közzéteszi azokat az erre a célra létrehozott légiforgalmi szolgáltatásokkal és repterekkel foglalkozó weboldalon⁷.

III. Az Ügynökség véleményének tartalma

Háttér

13. A fent hivatkozott utasításokon alapuló szabályalkotási feladat befejezése után a következő kihívásokkal kell szembenézni.
14. A meglévő jogi eszköz egy irányelv, amelyet rendeletté kell „változtatni”. A jogi jelleg ilyen változása a jövőbeni jogi aktus rendelkezései kötelező erejének jelentős változását vonja magával. Az irányelvvel ellentétben – amely jellegénél fogva a megvalósítandó eredmény tekintetében kötelező erejű, de a nemzeti hatóságokra bízzák a tagállam nemzeti jogi rendszerébe való átültetés formáját és módját – a rendelet általános hatályú és teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.
15. A meglévő irányelvet az Európai Parlament és a Tanács az Európai Közösséget létrehozó szerződés 80. cikke (2) bekezdésének alapján fogadta el, míg az új végrehajtási szabályok jogalapja az alaprendelet 8c. cikke, amely felhatalmazta a Bizottságot olyan intézkedések elfogadására, amelyek az említett cikk nem alapvető fontosságú elemeit kiegészítéssel módosítják. Az alaprendelet egyértelműen meghatározza a hatáskör-átruházás céljait, alkalmazási körét és tartalmát, és ezek egyértelmű határokat szabnak az említett rendeleten alapuló végrehajtási szabályok meghozatalához. Ezen túlmenően az alaprendelet megállapítja a polgári repülés biztonságának egységesen magas szintjét biztosító közös alapvető követelményeket, valamint előírja, hogy a Bizottság fogadja el a szükséges végrehajtási szabályokat azok egységes alkalmazása érdekében.
16. A végrehajtási szabályok egységes alkalmazása kulcsfontosságú elem az európai polgári repülés biztonsága egységesen magas szintjének létrehozásában és fenntartásában, és így kulcsfontosságú tényező az alaprendeletben megállapított célkitűzések elérésében. Ezért a tagállamoknak a közös követelmények végrehajtására vonatkozó mérlegelési jogköre nem tartható fenn.
17. Végül is az Európai Unió belüli légiforgalmi irányítók közös engedélyezési rendszerének fenntartása és kibővítése az európai légiforgalmi irányítási rendszer alapvető fontosságú eleme. A közös egységes biztonsági szint garantálása szintén megerősíti a szakszolgálati engedélyek kölcsönös elismerését és elősegíti a személyek és szolgáltatások szabad mozgását.

⁷ <http://easa.europa.eu/atm/index.html>

A meglévő irányelvhez képest végrehajtott változások

18. E szabályalkotási feladat teljesítése során az Ügynökség nem vezetett be lényegi változtatásokat a légiforgalmi irányítói engedélyezési rendszerben és az engedélyezési követelményekben sem. Az irányelv néhány rendelkezésében azonban bizonyos változtatások elkerülhetetlenek voltak a **jogalap** fent leírt **módosulása** miatt, valamint a magasabb szintű rendeletből eredő hatáskör-átruházás egyértelműen meghatározott célkitűzései, alkalmazási köre és tartalma következtében (lásd különösen az alaprendelet 8c. cikkének (10) bekezdését). Az ilyen esetekben az Ügynökség és a szabályalkotási csoport szakértői is igyekeztek olyan megoldásokat találni, amelyek lehetővé teszik a tagállamokban meglévő jelenlegi helyzet fenntartását és nem vonnak magukkal jelentős változásokat a követelmények szintjén.

Példák:

- (1) Az alaprendelet alkalmazási körének meghatározása nem teszi lehetővé e végrehajtási szabály alkalmazási körének közvetlen kiterjesztését azokra a légiforgalmi irányítókra, akik feladatukat olyan léginavigációs szolgáltató alkalmazásában végzik, akik szolgáltatásaikat nem általános célú légi forgalomban történő repülőgépmozgásokhoz nyújtják (jellemzően katonai szolgáltatók). Ehelyett, és teljes mértékben az alaprendelet rendelkezéseivel összhangban, a tagállamok biztosítják, hogy a katonai állomány által a nyilvánosság számára nyújtott vagy hozzáférhetővé tett szolgáltatások legalább megegyező biztonsági szintet valósítanak meg és határozhatnak úgy, hogy önként alkalmazzák ezt a végrehajtási szabályt a nyilvánosság számára szolgáltatást nyújtó katonai állományukra.
- (2) A felelős vezető kinevezését, a nyilvántartási kötelezettségeket és az illetékes hatóság számára a telephelyhez való hozzáférés biztosítását kifejezetten magában foglaló, a képzést nyújtó szervezetek irányítási rendszerére vonatkozó alapkövetelmények bevezetése az alkalmazandó alapvető követelményeknek és az ICAO-szabályoknak való megfelelés alapjainak létrehozása érdekében.
19. További módosításokra volt szükség az irányelv értelmében a tagállamoknak tulajdonított **mérlegelési jogkörök kezelésére**. Ezek a jogkörök nem tarthatók fenn az alaprendeletben meghatározott rendszer keretében, mivel ellentmondanak a rendelet irányadó elveinek. Kompromisszumos megoldásként javasolt néhány rendelkezés megtartása az általános rendelkezések helyett megfelelő átmeneti rendelkezések révén, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy továbbra is nemzeti „változatokat” határozzanak meg. Ezek az átmeneti intézkedések lehetővé tennék a már ilyen változatokat létrehozott tagállamok számára, hogy a meglévő változatokat helyettesítő közös szabályok megalkotásáig tovább alkalmazzák nemzeti jogszabályaikat. Ez lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy folytassák jelenlegi gyakorlataikat az alaprendelet által létrehozott rendszer veszélyeztetése nélkül, de nem teszi lehetővé, hogy az általános szabályokhoz képest eltéréseket vezessenek be az alaprendelet által már meghatározott lehetőségeken kívül.

Példák:

- (1) Nemzeti kiterjesztések alkalmazása;
- (2) A tagállam számára biztosított azon lehetőség, hogy korhatárt vezessen be a munkahelyi kiterjesztésben foglalt jogosultságok gyakorlása tekintetében.
20. A tagállamok mérlegelési jogkörének egyéb eseteit más módszertannal kellett megközelíteni. Ami az **eltérési lehetőségeket** illeti, amelyek megengedik az alaprendelet 14. cikkének (6) és (7) bekezdése által kínált rugalmassági előírások alkalmazását, a követelményektől kizárólag ezen előírások révén van jogi lehetőség az eltérésre. A 14. cikk rendelkezéseinek alkalmazása lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy megfelelően indokolt esetben eltérjenek a végrehajtási szabályokban megállapított előírásoktól a legalább megegyező védelmi szint biztosítása mellett, lehetővé téve a kölcsönös elismerést, sőt, ugyanazon intézkedés más tagállamok általi alkalmazását a

hasonló ügyekre. Ez vonatkozik az iskolai végzettséget és a minimális korhatárt érintő eltérési lehetőségekre.

Példák:

- (1) Az előírt iskolai végzettségtől való eltérést a tagállamok számára lehetővé tevő jogkörök tekintetében az Ügynökség az iskolai végzettségre vonatkozó követelmények módosítását és általánosítását javasolja, hogy ne legyen szükség az előírást nem teljesítő esetek különleges eljárásának létrehozására, ami meghaladná az alaprendelet által biztosított általános eltérési kereteket.
- (2) Az alacsonyabb munkába lépési korhatár lehetővé tétele komolyabb problémát vet fel, mivel az irányelv jelenlegi szabályozása szerinti ezen eltérés kihatással lehet a szakszolgálati engedélyek kölcsönös elismerésére is. Az Ügynökség azon a véleményen van, hogy a munkába lépési korhatártól való eltérés lehetőségét az alaprendelet automatikusan biztosítja a tagállamok számára, amennyiben a rugalmassági rendelkezések alkalmazási feltételei teljesülnek. Mindazonáltal – a fentieknek megfelelően – az alaprendelet rugalmassági rendelkezései egyértelműen az alkalmazandó közös szabályoknak megfelelően kibocsátott valamennyi szakszolgálati engedély kölcsönös elismerésére vonatkoznak, amely alapelv a rugalmassági rendelkezések szerint kibocsátott szakszolgálati engedélyekre is vonatkozik. Ezért jogilag és technikailag sem lehetséges és nem indokolt fenntartani annak lehetőségét, hogy a rugalmassági rendelkezések értelmében kibocsátott szakszolgálati engedélyek kölcsönös elismerését elutasíthassák az alacsonyabb munkába lépési korhatár lehetővé tétele érdekében. Mindezekre és a kizárólag minimális technikai frissítésekre végrehajtására feljogosító korlátozott felhatalmazásra tekintettel az Ügynökség a 8. cikk (3) bekezdésének a) pontjához kapcsolódó 29. cikk alkalmazásában két lehetőségre tesz javaslatot, amelyekből mindkét esetben egyértelműen az A. lehetőséget támogatja, mivel technikailag és jogilag is az a megfelelő megoldás, ugyanakkor biztosítja a vonatkozó ICAO-előírásnak való megfelelést.

21. Bizonyos **szerkesztési változtatásokat** kellett végrehajtani a nemzeti végrehajtási szabályok nélküli rendelkezések közvetlen alkalmazhatóságának elősegítése (1), a végrehajtási szabály és az alaprendelet terminológiájának összehangolása (2), vagy a szövegben az érvényességi időszakok tekintetében használt hivatkozások harmonizálása (3) érdekében.

Példák:

- (1) A rendelet kimondja, hogy a szakszolgálati engedély iránti kérelmet az illetékes hatóságnak kell címezni az adott hatóság által megállapított formában és módon – az irányelvben ilyen eljárási követelmény nem található, mivel az csak a nemzeti végrehajtási szabályok révén elérendő célokat határozza meg;
- (2) A „képzést nyújtó szervezet” kifejezés használata a „képző” kifejezés helyett az alaprendelet terminológiájával való összehangolás céljából; az „illetékes hatóság” kifejezés használata a „nemzeti felügyeleti hatóság” kifejezés helyett, mivel bizonyos korlátozott, de jól meghatározott feladatok esetében az Ügynökségnek át kell vennie a nemzeti hatóságok szerepét, ami általánosabb kifejezés használatát teszi szükségessé;
- (3) Az érvényességi időszakok tekintetében használt hivatkozások összehangolása, amelynek során előnyt élvez a hónapok helyett években megadott számadat.

22. A **minimális technikai frissítéseket** annak érdekében kellett végrehajtani, hogy megfeleljenek az alaprendelet 8c. cikkének (11) bekezdésében megállapított követelménynek, illetve, hogy tükrözzék a légiforgalmi irányítók képzésével kapcsolatos technika állását, ideértve a bevált gyakorlatokat, valamint a tudományos és a műszaki fejlődést. Ezek a módosítások magukban foglalják a hivatkozások szükséges frissítését

(1) és egyéb, a szabályalkotási csoport szakértői által szükségesnek talált pontosításokat (2) (3).

Példák:

- (1) A légiforgalmi irányítók alapképzése közös törzsanyagának tartalmára vonatkozó Eurocontrol előírások legújabb kiadására mutató hivatkozás frissítése a vonatkozó mellékletben;
- (2) A légiforgalmi irányító gyakornokoknak egyértelműen rendelkezniük kell nyelvi kiterjesztéssel az ezen a területen meglévő, eltérő nemzeti gyakorlatok összehangolása érdekében;
- (3) Javasolt a repülő-egészségügyi alkalmassági minősítések újraérvényesítésének egyértelművé tétele a 45 napos újraérvényesítési időszak bevezetése által, amely nincs hatással az érvényesség kezdő és lejárat dátumára.

23. További **szerkezeti változtatások** bevezetésére is szükség volt. Mivel ez a végrehajtási szabálytervezet a fent hivatkozott utasításokon alapul, nem követi az alaprendelet végrehajtási szabályai tekintetében előirányzott horizontális szerkezetet és a légiforgalmi irányítók engedélyeztetésére vonatkozó valamennyi rendelkezést egyetlen jogszabályban tartalmazza. A szövegtervezet jelenleg fejezetekre és cikkekre oszlik. A könnyű alkalmazhatóságot és később e rendelkezéseknek a végrehajtási szabályok horizontális szerkezetébe való beillesztését elősegítendő külön fejezeteket szenteltek a légiforgalmi irányítók repülő-egészségügyi alkalmassági minősítésének, valamint azon követelményeknek, amelyek a képzést nyújtó szervezetekre, illetve azoknak, amelyek az illetékes hatóságokra alkalmazandók. Az egyes fejezeteken belül a követelményeket tárgykör szerint csoportosították (1)(2).

Példák:

- (1) A légiforgalmi irányító gyakornoki szakszolgálati engedélyekre vonatkozó jogosultságokat és feltételeket egy cikkbe csoportosították;
- (2) A jogosítások és jogosítás-kiterjesztések érvényességére vonatkozó rendelkezés most két rendelkezésre oszlik, amelyeket a vonatkozó cikkek tárgyalnak.

A második szakaszra vonatkozó tervek

24. Különleges jogi jellegénél fogva egy irányelv a benne foglalt követelmények végrehajtását a tagállamokra bízva, ami a rendelet esetében nem így van, annak célja az, hogy közvetlenül alkalmazandó és közvetlen hatályú legyen a tagállamok jogrendjében. A gyorsított eljárás és az Ügynökségnek a kizárólag minimális technikai frissítések végrehajtására vonatkozó korlátozott felhatalmazása következtében nem lehetett valamennyi olyan kérdéssel, követelménnyel és eljárással foglalkozni, amely jelenleg hiányzik az irányelvből az alaprendeletben megállapított követelményekhez képest.
25. Megállapodás született arról, hogy ezeket a kérdéseket csak a légiforgalmi irányítók engedélyeztetésére vonatkozó végrehajtási szabályok kidolgozásának második szakasza során lehet hiánytalanul felvetni és megoldani, amely szakasz célja az alaprendeletből következő követelmények teljes végrehajtása és ugyanezen rendelet Vb. mellékletében foglalt alapvető követelményeknek való teljes megfelelés megvalósítása.
26. Az Ügynökség és a szabályalkotási csoport szakértői által elvégzett értékelés alapján már ebben a szakaszban számos problémás kérdést azonosítottak, amelyeknél további jogalkotási lépésekre van szükség a fent említett okokból kifolyólag, beleértve a meglévő rendelkezések kiterjesztését célzó kiegészítő követelmények kidolgozását. Ezek a kérdések többek között – de nem kizárólag – a következőket foglalják magukban:
 - a korhatárra, az iskolai végzettségre és a nyelvi követelményekre alkalmazandó követelmények harmonizálása;

- a képzési követelmények és a képzési modulok felülvizsgálata az alapvető követelményeknek való teljes megfelelés céljából, valamint a légiforgalmi irányítók képzését érintő végrehajtási szabályok és a megfelelés elfogadható eszközeinek kidolgozása;
 - a szaktudás-értékelésre, az oktatókra és értékelőkre alkalmazandó részletes és testre szabott szabályok létrehozása az alapvető követelményeknek való megfelelés teljesítése érdekében a nyújtott oktatás vagy értékelés, valamint a tanúsításukra vonatkozó eljárások típusának figyelembevételével;
 - a légiforgalmi irányítók repülő-egészségügyi alkalmassági minősítésével kapcsolatos végrehajtási szabályok és elfogadható megfelelési eszközök létrehozása;
 - részletesebb rendelkezések bevezetése a csökkent repülő-egészségügyi alkalmasságra és a pszichoaktív anyagok és gyógyszerek használatára vonatkozóan;
 - kiegészítő jogosítások és jogosítás-kiterjesztések jövőbeni bevezetése;
 - a szakszolgálati engedélyekre és minősítésekre vonatkozó sablonok bevezetése;
 - az illetékes hatóságokat és a képzést nyújtó szervezeteket érintő követelmények integrálása az Ügynökség által az NPA 2008-22 dokumentumban⁸ javasolt horizontális szabályszerkezet vonatkozó részeibe; az értékelők és – szükség esetén – a vizsgáztatók jóváhagyására vonatkozó követelmények és kritériumok kidolgozása;
 - az irányítási rendszer követelményeinek kiterjesztése az említett NPA-ban javasoltakkal összhangban, illetve a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) által a repülésbiztonságra vonatkozóan az 1. mellékletben meghatározott repülésbiztonsági követelmények végrehajtása;
 - a képzést nyújtó szervezetek képzési tanfolyamok, képzési tervek és szaktudásfelmérő rendszerek jóváhagyásával és módosításával kapcsolatos jogosultságainak meghatározása; valamint
 - az irányítószimulátorokra vonatkozó követelmények kidolgozása.
27. E célból az Ügynökség igyekszik értékelni az európai légiforgalmi irányítók engedélyezési rendszerét és a „légi közlekedés átfogó rendszerszemléletű megközelítésének” megvalósításához szükséges további fejlesztéseket annak érdekében, hogy második lépésként a szükséges módosításokat magában foglaló véleményt nyújtson be a Bizottságnak.
28. A fent említett véleménynek foglalkoznia kell azokkal a kérdésekkel is, ahol jelenleg a gyorsított eljárás során nem volt lehetőség az eltérő nemzeti rendelkezéseket felváltó közös szabályozás létrehozására, és így az Ügynökség azt javasolja, hogy – lehetőleg – átmenetileg folytassák az adott tagállam nemzeti jogszabályainak alkalmazását (a részletesebb magyarázat érdekében lásd a 19. pontot).

⁸ Ez a javasolt módosításra vonatkozó értesítés (NPA) azt indítványozza, hogy a szabályozott repülési szervezetekre vonatkozó „szervezeti” követelményeket foglalják bele egy egységes végrehajtási szabályba, amely valamennyi szabályozott repülési szervezetre vonatkozik (OR [szervezeti követelmények] elnevezésű rész). Az összes szervezetre (pl. irányítási rendszer, általános személyi követelmények, telephelyhez való hozzáférés, nyilvántartás) vonatkozó közös szervezeti követelmények az általános érvényű OR.GEN (általános szervezeti követelmények) elnevezésű alrészben szerepelnek. A repülési szervezetek egyes típusaira (léginavigációs szolgáltatók, képzést nyújtó szervezetek, légi jármű üzemeltetők, repülőterek üzemben tartói) vonatkozó külön rendelkezések kiegészítő szervezeti követelményeket foglalnak magukban további alrészekben (pl. OR.ATO, OR.OPS). A javasolt repülésbiztonsági rendelkezések az OR rész OR.GEN alrész 2. szakaszának OR.GEN.200. pontjában találhatóak. Az Ügynökség jelenleg folytatja ennek az NPA-nak a nyilvános konzultációja során beérkezett észrevételeknek a felülvizsgálatát. A válaszokat tartalmazó vonatkozó dokumentumot (CRD) és a felülvizsgált szöveget hamarosan közzéteszik.

Tartalom

1. fejezet – Alapelvek

29. Ez a fejezet az e rendeletben alkalmazandó alapelveket tartalmazza. Az 1. és 2. cikk a rendelet **célkitűzéseit, tárgyát és alkalmazási körét** határozza meg. A tárgy célja, hogy tisztázza, mivel foglalkozik a jogi aktus, míg az alkalmazási kör a ténybeli vagy jogi helyzetek kategóriáira, illetve azokra a személyekre utal, akikre a jogi aktust alkalmazni kell. Ez a fejezet tartalmazza a fogalommeghatározásokat és az illetékes hatóság meghatározását. E cikkek terminológiáját összhangba kellett hozni a Lisszaboni Szerződés új terminológiájával. E végrehajtási szabály alkalmazási köre és tárgya függ az alaprendelet alkalmazási körétől és tárgyától, tehát nem haladhatja meg a jogi aktus által biztosított jogköröket.
30. Az alaprendelet alkalmazási körének meghatározása nem teszi lehetővé e végrehajtási szabály alkalmazási körének közvetlen kiterjesztését azokra a légiforgalmi irányítókra, akik feladatukat olyan léginavigációs szolgáltató alkalmazásában végzik, akik szolgáltatásaikat nem általános célú légi forgalomban történő repülőgépmozgásokhoz nyújtják (jellemzően katonai szolgáltatók). Ehelyett, és teljes mértékben az alaprendelet rendelkezéseivel összhangban, a tagállamok biztosítják, hogy a katonai állomány által a nyilvánosság számára nyújtott vagy hozzáférhetővé tett szolgáltatások legalább megegyező biztonsági szintet valósítanak meg (3) bekezdés). Fontos kiemelni, hogy mivel az alaprendelet alkalmazási köréből egyértelműen kimarad a katonaság, e végrehajtási szabály révén nem lehet rájuk is kiterjeszteni a közös szabályok alkalmazhatóságát. Emiatt kompromisszumos megoldásként az EASA azt javasolja, hogy a szövegtörzsben és a preambulumbekkezdésekben is emeljék ki, hogy a tagállamok úgy is dönthetnek, hogy – amennyiben kívánják – az említett rendelet alapelveit (azaz a polgári szabályozás alapelveit) önkéntes alapon alkalmazzák katonai légiforgalmi irányítóikra a megegyező biztonsági szint fenntartása érdekében (4) bekezdés).
31. A terminológiát az alaprendelet terminológiájához igazították. A „nyilvánosság” kifejezés („a nyilvánosság számára nyújtott vagy hozzáférhetővé tett szolgáltatások”) használata – még ha eltérő is – a megegyező biztonsági szint garantálásához megfelelően széles értelmezési tartományt biztosít. Meg kell jegyezni, hogy a „hatékony” kifejezést a „megegyező” szó váltotta fel, hogy az irányelv szövegéhez képest a lehető legkisebb legyen az eltérés. Az értelmezés elősegítése érdekében a jogalkotó szándékára vonatkozó magyarázatok is megtalálhatók a preambulumbekkezdésekben.
32. A 3. cikk tartalmazza a **fogalommeghatározásokat**, amelyekben csak szerkesztési módosításokat hajtottunk végre, hogy azok összhangban legyenek az alaprendeletben használt terminológiával, valamint, hogy terjedelmüket a fogalommeghatározásokhoz szükséges méretűre korlátozzuk, ami a normatív és a későbbiekben ismétlődő elemek elhagyását vonta magával például a „jogosítás” meghatározásában. A második szakasz tekintetében meg kell jegyezni, hogy az alaprendelet következetesen használja a „tanúsítvány” kifejezést az oktatók és az értékelők vonatkozásában, de e fogalom bevezetése nem volt előre látható a gyorsított eljárásban. Ugyancsak helyénvaló megjegyezni, hogy a tanúsítványnak tekintendő „oktatói kiterjesztés” alkalmazási köre nagyon korlátozott az alaprendeletben meghatározottakhoz képest.
33. A 4. cikk bevezeti és meghatározza az **illetékes hatóság** fogalmát. Az irányelvben használatos nemzeti felügyeleti hatóságokra (NSA) való utalásokat felváltották az illetékes hatóságokra mutató utalások. Ezt a módosítást a szélesebb körű megközelítés és terminológia szükségessége indokolta, mivel bizonyos jól meghatározott esetekben az Ügynökségnek illetékes hatóságnak kell eljárnia. A cikk tartalmazza e munkamegosztás részleteit, amelyeket követően az „illetékes hatóság” kifejezés használata következetes marad a végrehajtási szabálytervezet teljes szövegében. Ki kell emelni azt is, hogy ez a szövegmódosítás nincs kihatással a jelenlegi nemzeti felügyeleti hatóságok státuszára és folytonosságára. Az értelmezés elősegítése érdekében a preambulumban egy vonatkozó bekezdéssel bővült.

2. fejezet – Engedélyezési elvek

34. E fejezet célja, hogy megállapítsa és csoportokba rendezze a légiforgalmi irányítói engedélyezésre alkalmazandó **alapelveket**.
35. Az 5. fejezet leírja, hogy az illetékes hatóságnak kell kidolgozniuk a kérelmek kezelésére szolgáló eljárásokat és formanyomtatványokat. A kérelmekhez a kérelmező szakismereteire vonatkozó bizonyítékot kell csatolni. Egy másik kiemelésre érdemes fontos alapelv, hogy az engedélynek vagy tanúsítványnak tartalmaznia kell a dokumentum által biztosított jogosultságokra vonatkozó valamennyi releváns információt. Ezen túlmenően – a korábbiakhoz hasonlóan – az engedély azon személy tulajdona marad, akinek azt kibocsátották, hogy elősegítsék a légiforgalmi irányítók szabad mozgását, továbbá a cikk meghatározza, hogy milyen esetekben kell az engedélyt felfüggeszteni vagy visszavonni.
36. Az újonnan bevezetett 6. cikk csupán arra szolgál, hogy megerősítse az engedélyezés azon átfogó alapelvét, amely kimondja, hogy a szakszolgálati engedély által biztosított jogosultságok minden esetben a jogosítások, a kiterjesztések és a repülő-egészségügyi alkalmassági minősítés érvényességétől függ.

3. fejezet – Szakszolgálati engedélyek, jogosítások és kiterjesztések

37. E fejezet célja, hogy kiemelje a szakszolgálati engedélyekhez, jogosításokhoz és kiterjesztésekhez kapcsolódó jogosultságokat és feltételeket, miközben csoportba rendezi a követelményeket (például az érvényességi időszakokat) és azokat az adott kérdésköröket, amelyekre a követelmények vonatkoznak.
38. A 7. cikk a **légiforgalmi irányító gyakornoki szakszolgálati engedély** által biztosított azon jogosultságokat (1) bekezdés) és az ilyen engedély megszerzésére vonatkozó azon feltételeket (2) bekezdés) rendezi egy csoportba, amelyek korábban az irányelv 4. és 5. cikkében szerepeltek.
39. A légiforgalmi irányító gyakornoki szakszolgálati engedély megszerzése tekintetében nem vezettek be jelentős változást. Mindazonáltal a kötelező minimális iskolai végzettséggel kapcsolatos hozzáállást felül kellett vizsgálni, mivel meg kellett szüntetni a tagállamok számára az irányelv által biztosított azon lehetőséget, hogy az esetleges eltérésekről maguk határozzanak. Mivel a tagállamok különböző megközelítései és eljárásai rontanák a közös szabályok várt hatását, javasolt az iskolai végzettségre vonatkozó követelmények általánosítása, hogy ne kelljen különleges eljárásokat kidolgozni az egyedi esetekhez, de maradjon bizonyos mozgáster annak értékelésére, hogy a kérelmező képes sikeresen teljesíteni az adott képzést.
40. A (3) bekezdésben néhány technikai és szerkesztési módosítást hajtott végre azon követelményt tisztázandó, hogy a gyakornoki szakszolgálati engedélyhez nyelvi kiterjesztést kell mellékelni, illetve azt, hogy az „adott esetben” kifejezés a jogosítás-kiterjesztéshez kapcsolódó jogosítást érinti, és nem nyújt választási lehetőséget a szolgáltató számára.
41. A 8. cikk a **légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély** által biztosított jogosultságokat (1) bekezdés) és az ilyen engedély megszerzésére vonatkozó feltételeket (3) bekezdés) rendezi egy csoportba. A (2) bekezdésbe illesztett új rendelkezés olyan esetekre vonatkozik, amikor a légiforgalmi irányítónak továbbképzésen kell részt vennie, mert másik országba költözik vagy munkahelyi egységet vált. Fontos, hogy ilyen esetekben a képzésen részt vevő irányító támaszkodhat a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyére, amely természetesen magában foglalja a légiforgalmi irányító gyakornoki szakszolgálati engedély által biztosított valamennyi jogosultságot.
42. A légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély megszerzésére vonatkozó követelmények tekintetében nem vezettek be jelentős változást. Mindazonáltal a kötelező minimális iskolai végzettséggel kapcsolatos hozzáállást az alaprendelet filozófiájához és alapelveihez kellett igazítani, mivel az a jogi kötelezettségek magasabb rangú forrása. Az

alaprendelet értelmében a tagállamoknak lehetőségük nyílik arra, hogy eltérjenek a végrehajtási rendelkezésekben meghatározott követelményektől az alaprendelet 14. cikkének (6) és (7) bekezdésében leírt eljárás – az úgynevezett rugalmassági rendelkezések – alkalmazásával. Ez már lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy megfelelően indokolt esetekben, a megegyező biztonsági szint biztosítása mellett, eltérjenek a normáktól, így lehetővé téve a kölcsönös elismerést, sőt azt is, hogy más tagállam ugyanazt az intézkedést hasonló esetekre alkalmazza. Ennek a végrehajtási szabálynak a keretében nincs szükség (és jogi lehetőség sem) másik eljárás kidolgozására a szóban forgó egyedi követelménytől való eltérések kezelése céljából. Az Ügynökség emellett fel szeretné hívni a figyelmet arra is, hogy a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedély kérelmezőjének 21 éves minimális korhatára ICAO-előírás, amely csak tovább erősíti azt, hogy az ettől való eltérés lehetséges biztonsági következményeit megfelelően indokolni és mérsékelni kell. Ezen érvelés ellenére, az ellentmondó odaítélt felhatalmazásokból eredő nehézségek leküzdése érdekében az Ügynökség két lehetőségre tesz javaslatot további mérlegelés céljából. Az A. lehetőségben a 8. cikk (3) bekezdésének a) pontja egyetlen mondatra korlátozódik, amely a vonatkozó ICAO-előírás alapján egyértelmű korhatárt foglal magában, nem adva lehetőséget az eltérésre. A B. lehetőségben azonban a minimális korhatár tekintetében az irányelvből átvett eltérési lehetőség található.

43. Az ICAO által előírt minimális korhatártól való eltérés következményeire tekintettel egy másik eljárási kérdésre kell felhívni a figyelmet. Az alaprendelet által kínált rugalmassági rendelkezések alkalmazásával való eltérés automatikusan magával vonja az esetleges – indokolt és jóváhagyott – eltérés kölcsönös elismerését, ami önmagában más megközelítést valósít meg az irányelvben foglalthoz képest, ahol a tagállamoknak nem kell elfogadniuk a fiatalabb korú engedélyes szakszolgálati engedélyt (lásd a 15. cikk (1) bekezdését a légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyek kölcsönös elismeréséről). Az ellentmondó odaítélt felhatalmazásokból eredő nehézségek leküzdése érdekében az Ügynökség két lehetőségre tesz javaslatot további mérlegelés céljából. Az A. lehetőség – a 29. cikk szövegtervezetének megfelelően – egyetlen bekezdésből áll és minden további korlátozás nélkül a kölcsönös elismerés elvét erősíti meg. A B. lehetőség azonban emellett a tagállamok számára korlátozási lehetőséget tart fenn azon légiforgalmi irányítók tekintetében, akik még nem érték el a 21 éves minimális korhatárt. A kölcsönös elismerés elve megsértésének elkerülése érdekében kissé eltérő módon fogalmazták meg ezt a korlátozást, amely a jogosultságok gyakorlását a szakszolgálati engedélyt kibocsátó tagállam területére korlátozza.
44. A fenti magyarázatok alapján az Ügynökség egyértelműen mindkét helyen az A. lehetőséget részesíti előnyben, mivel technikailag és jogilag is ez az ésszerű megoldás, amely ugyanakkor biztosítja a vonatkozó ICAO-előírásoknak való megfelelést.
45. A 9. cikk a **jogosítások** leírását tartalmazza, amely változatlan maradt és ezen túlmenően a jogosításokra vonatkozó érvényességi időszak e cikk (2) bekezdésébe került a következetesség és a könnyebb olvashatóság kedvéért.
46. A 10. cikk a **jogosítás-kiterjesztések** leírását tartalmazza, amely ugyancsak változatlan maradt és ezen túlmenően a jogosításokra vonatkozó érvényességi időszak e cikk (4) bekezdésébe került a következetesség és a könnyebb olvashatóság kedvéért.
47. A jogosítás-kiterjesztések tárgyában az irányelv által a tagállamoknak biztosított fontos mérlegelési jogkört az új jogi körülményeknek megfelelően kellett kezelni. A fenti (19) bekezdésben leírtaknak megfelelően ezek a jogkörök nem tarthatók fenn az alaprendeletben meghatározott rendszer keretében, mivel ellentmondanak a rendelet irányadó elveinek. Kompromisszumos megoldásként javasolt az irányelv 7. cikke (4) bekezdésének törlése és a nemzeti jogosítás-kiterjesztések lehetőségének megtartása megfelelő átmeneti rendelkezés révén, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy továbbra is nemzeti „változatokat” alkalmazzanak. Az ilyen átmeneti rendelkezés lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a már meglévő nemzeti jogosítás-kiterjesztéseket nemzeti jogszabályaiknak megfelelően tovább alkalmazzák annyi ideig,

amely elegendő az eltérő nemzeti rendelkezések helyébe lépő közös szabályok létrehozására. E megközelítés előnye, hogy lehetővé teszi a tagállamok számára a jelenlegi gyakorlataik folytatását, de ugyanakkor ez a megközelítés nem teszi lehetővé az általános szabályoktól való további eltérések létrehozását az alaprendeletben foglalt lehetőségeken túl. További előnye, hogy nyugalmi helyzetet hoz létre, ami elősegíti a közös követelmények kidolgozását a második szakasz alatt.

48. A 11. cikk a **munkahelyi kiterjesztésekkel** foglalkozik, beleértve a következetesség érdekében azok érvényességi időszakát, valamint az érvényességük meghosszabbítására vonatkozó eljárást. Szerkesztési módosításokat hajtottak végre az irányelv vonatkozó szövegéhez viszonyítva a (3) és (4) bekezdésben annak biztosítására, hogy a munkahelyi kiterjesztések érvényessége nem csak „a következő 12 hónapos időszakra”, hanem „újabb 12 hónapos időszakra” is meghosszabbítható legyen. Ugyanakkor szükséges technikai módosításnak is tekinthető annak részletezése, hogy az engedélyesnek joga van a tényleges munkaórákra vonatkozó adatokhoz hozzáférni. A (4) bekezdésben szereplő kiegészítés a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően a munkaórák csökkentésére vonatkozó felelősségi kör meghatározásáról szól.
49. Az irányelv 10. cikkének második mondatát illetően, amely lehetővé teszi a munkahelyi kiterjesztés jogosultságainak gyakorlására vonatkozó korhatár bevezetését, egyértelműen ki kell jelenteni, hogy az ilyen mérlegelési jogkör nincs összhangban az alaprendelettel és így nem lehet fenntartani. A módosításokkal összefüggésben már kifejtetteknek megfelelően az egyetlen lehetőség a tagállamok számára az alaprendelettel és végrehajtási szabályaitól való eltérésre az említett rendelet 14. cikkében foglalt rugalmassági rendelkezés alkalmazásával lehetséges, feltéve, hogy a védelem megegyező szintje megvalósul, azonban a rendelkezés nem használható kiegészítő követelmények létrehozásához. A 14. cikk (6) bekezdése ezért nem foglalkozik a kérdéssel. Kompromisszumos megoldásként javasolt a meglévő nemzeti eltérések átmeneti fenntartása annyi ideig, amely elegendő a közös szabályok létrehozására, a nemzeti jogosítás-kiterjesztésekhez hasonlóan. A „még kidolgozandó” közös szabályok vonatkozásában meg kell jegyezni, hogy nem csak kidolgozásukhoz, hanem alkalmazásukhoz is alkalmazkodási időszakra van szükség annak biztosítására, hogy a léginavigációs szolgáltatóknak módjukban álljon a munkaerő-felvételi terveiket és politikájukat a változó követelményekhez igazítani.
50. A 12. cikk a nyelvismeretre vonatkozó követelményeket tárgyalja. Az újonnan bevezetett (1) bekezdés célja, hogy kiemelje azt az alapkövetelményt, hogy kötelező angol nyelvű **nyelvi kiterjesztéssel** rendelkezni a légiforgalmi irányítói vagy légiforgalmi irányító gyakornoki szakszolgálati engedélyben foglalt jogosultságok gyakorlásához. A korábbi 8. cikk (1) bekezdésében szereplő utolsó mondat áthelyezése e cikk végére (4) bekezdés) azt kívánja tisztázni, hogy a szóban forgó követelmény az angol nyelvre és a helyi nyelvre egyaránt vonatkozik.
51. A tagállamok továbbra is előírhatnak helyi szintű nyelvi követelményeket, amennyiben azt biztonsági okból szükségesnek tartják, összhangban az alaprendelet Vb. mellékletének 4. d) ii. pontjában foglalt alapvető követelményekkel. Ez utóbbi követelmény tekintetében a harmonizáció és az egyenlő bánásmód okán további átláthatósági és eljárási követelmény beillesztése javasolt.
52. Az irányelv III. mellékletének szövegét integrálták a (3) bekezdés követelményeibe azok általános alkalmazhatóságának kihangsúlyozása és valamennyi alkalmazandó követelmény egy helyen való összegyűjtése érdekében. Ez a szerkesztési módosítás egyértelműen hatással van a III. mellékletre, amelyet nem kell megismételni, kivéve a nyelvismereti értékelő táblázatot.
53. Az (5) bekezdés az irányelv által már megállapított nyelvismereti értékelés bővített (ötödik) szintjének előírására vonatkozó lehetőséggel foglalkozik. Az irányelv által általában a tagállamoknak tulajdonított feladatok és felelősségi körök egyértelmű elosztása céljából ezt az elemet legjobb a léginavigációs szolgáltatókhoz rendelni,

indokolási kötelezettség, az irányelvben megállapítottakkal megegyező garanciák és az illetékes hatóság jóváhagyásának kikötése mellett.

54. A nyelvi kiterjesztések érvényességére vonatkozó szabályokat következetességi okokból a szóban forgó cikk (6) bekezdésébe helyezték át. A szöveget a szakértők javaslatai alapján átszövegezték, hogy az összhangba kerüljön az érvényességi időszakokkal foglalkozó egyéb elemeknél használatos terminológiával. Javasolt az időszak 3 és 6 évben történő rögzítése (a „nem lehet több” kifejezés törlése) jogbiztonsági okokból és azt elkerülendő, hogy a légiforgalmi irányítókat a léginavigációs szolgáltató saját mérlegelése alapján rövidebb időközönként is nyelvvizsgára kötelezhesse.
55. Az **oktatói kiterjesztésre** vonatkozó követelményeket a 13. cikkbe gyűjtötték, azzal a céllal, hogy egyértelművé tegyék, az oktatói kiterjesztés – az irányelvből ismerteknek megfelelően – kizárólag munkahelyi gyakorlati képzésre vonatkozik. Meg kell jegyezni, hogy az alaprendelethez csatolt alapvető követelmények más, részletesebb megközelítést követnek az oktatók tanúsításával kapcsolatban, az ott használt terminológia az elméleti ismeretek oktatóira is vonatkozik. Mivel az első szakaszhoz hasonlóan ez a végrehajtási szabály a már meglévő követelmények átültetését célozza, ezért nem lehetett az oktatók tanúsításához szükséges részletes és megkülönböztetett követelményeket kidolgozni.
56. A megelőző bekezdés alapján, néhány szerkesztési változtatásra is sor került az oktatói kiterjesztés kérelmezője által teljesítendő követelmények meghatározásában. A (2) bekezdés b) pontjának kiegészítése azt kívánja tisztázni, hogy a légiforgalmi irányító gyakornokok nem jogosultak oktatói kiterjesztésre. Meg kell jegyezni, hogy a szakértők szerint szükség van az 5. számú Eurocontrol repülésbiztonsági szabályozási követelményen (ESARR 5) alapuló szigorúbb követelmények bevezetésére a (2) bekezdés b) pontjában előírt időszak tekintetében, de ugyanakkor szükségszerű az is, hogy az illetékes hatóságok egy olyan rugalmasabb megközelítést dolgozzanak ki, amely meghatározott körülmények esetén rövidebb időtartamot is engedélyez. Ezeket a kérdéseket a második szakaszban kell részletesebben kidolgozni.
57. Következetességi okokból az oktatói kiterjesztések érvényességére vonatkozó rendelkezést is ebbe a cikkbe helyezték át. A megújítás és az újraérvényesítés feltételeit a második szakaszban kell kidolgozni.

4. fejezet – Repülő-egészségügyi alkalmassági minősítés

58. Javasolt egy külön fejezetet szentelni a **repülő-egészségügyi alkalmassági minősítések** kérdésének. Néhány szerkesztési módosítástól eltekintve nem történt változás a repülő-egészségügyi alkalmassági minősítések kibocsátása és a kibocsátásra vonatkozó követelmények tekintetében.
59. Az egészségügyi terület **intézményi oldala** vonatkozásában bevezettek néhány terminológiai változtatást annak érdekében, hogy összhangba hozzák a szöveget a MED részben és az Eurocontrol által meghatározott 3. osztályú repülő-egészségügyi alkalmassági követelmények naprakész változatában használt terminológiával. Az említett követelmények – amelyeket a kibocsátás feltételéül szabtak meg – változatlanok maradtak.
60. A **repülő-egészségügyi alkalmassági minősítések érvényességével** kapcsolatban jelentős újdonságot vezettek be azzal a céllal, hogy megkönnyítsék a felelős orvosi személyzet által végzett újraérvényesítéseket és megújításokat, de azért is, hogy biztosítékot adjanak a repülő-egészségügyi alkalmassági minősítések teljes érvényességi időszakára vonatkozóan, ami azt jelenti, hogy a kérelmező nem veszít értékes napokat vagy heteket az érvényességéből a vizsgálat időpontjának függvényében. Az új szöveg az ICAO a személyzet szakszolgálati engedélyezéséről szóló 1. melléklete 1.2.4.2.1. pontjának rendelkezésén alapszik, amely kimondja, hogy az egészségügyi értékelés érvényességi ideje – az engedélyező hatóság mérlegelése alapján – legfeljebb 45 nappal meghosszabbítható. Az ICAO azt is javasolja, hogy az egészségügyi értékelés lejáratának naptári napja lehetőleg maradjon évről évre változatlan, lehetővé téve ezzel azt, hogy az

aktuális egészségügyi értékelés lejárati ideje legyen az új érvényességi időszak kezdete azzal a feltétellel, hogy az orvosi vizsgálatra az aktuális egészségügyi értékelés érvényességi ideje alatt, de legfeljebb 45 nappal annak lejárata előtt kerül sor.

61. A **csökkent repülő-egészségügyi alkalmasság** tekintetében az irányelv szövegéhez képest tisztázni kellett a feladatok és felelősségi körök elosztását. A vonatkozó szerepeket és felelősségi köröket követően ennek a rendeletnek kötelezettséget kell rónia a légiforgalmi irányítókra, amely szerint nem gyakorolhatják jogosultságaikat csökkent repülő-egészségügyi alkalmasság esetén. Ezt követően tisztázni kell, hogy az engedélyes értesítési kötelezettsége nem függ a szolgáltató által létrehozott, vagy nem létrehozott eljárástól. Végezetül a szolgáltatónak a csökkent repülő-egészségügyi alkalmassági esetek kezelésére eljárásokat kell kidolgozni.

5. fejezet – A képzést nyújtó szervezetekre vonatkozó követelmények

62. Az ebben a fejezetben foglalt követelmények a 2006/23/EK irányelv 13. cikkéből és IV. mellékletének első bekezdéséből erednek. Ezek a követelmények három különböző cikkbe szerveződnek:
- 17. cikk „A képzést nyújtó szervezetek tanúsítása”;
 - 18. cikk „A képzést nyújtó szervezetek irányítási rendszere”; valamint
 - 19. cikk „A képzési tanfolyamokra, alap- és munkahelyi képzési tervekre és munkahelyi szaktudásfelmérő rendszerekre vonatkozó követelmények”.
63. A szövegtervezetben a „képző” kifejezés helyére a „képzést nyújtó szervezet” kifejezés került. E szerkesztési módosítás oka, hogy az Európai Parlament és az Európai Tanács (a továbbiakban: a jogalkotó) ezt a kifejezést fogadta el az alaprendelet alkalmazásában. Továbbá ezt a kifejezést használja az ICAO 1. melléklete is.
64. A **képzést nyújtó szervezetek tanúsításáról** szóló 17. cikk vonatkozásában meg kell jegyezni, hogy az irányelv 13. cikkének (1) bekezdését már tárgyalja az alaprendelet 8c. cikkének (6) és (7) bekezdése. A jogi szövegezés általános elve, hogy a magasabb rangú jogszabállyal már szabályozott kérdéseket a végrehajtási szabályban nem kell megismételni. Ebben az esetben az alaprendelet 8c. cikke már előírja, hogy a képzést nyújtó szervezetek tanúsítási kötelezettség alá esnek. Az irányelv 13. cikkének (2) bekezdését, amely a képzést nyújtó szervezetek műszaki és operatív szakismeretére vonatkozó követelményeket tartalmazza, jelenleg a javaslatban szereplő 17. cikk második bekezdése foglalja magában. Az irányelv 13. cikkének (3) bekezdése azon illetékes hatóság meghatározásával kapcsolatos, amelyhez a képzést nyújtó szervezetnek be kell nyújtania kérelmét. Ez átkerült a javaslatban szereplő 4. cikkbe, mivel az általános érvényű cikk, amely azon illetékes hatóság meghatározásáról szól, amelyhez a kérelmezőnek be kell nyújtania a képzést nyújtó szervezet tanúsítása iránti kérelmét. Fontos kiemelni, hogy az alaprendelet 22b. cikkének megfelelően az Ügynökség az illetékes hatósága azoknak a képzést nyújtó szervezeteknek, amelyek a tagállamok területén kívül találhatóak, de olyan légiforgalmi irányítókat képeznek, akik jogosultságaikat a tagállamok területén fogják gyakorolni.
65. A javaslatban szereplő 17. cikk jelenleg egy általános rendelkezéssel kezdődik, amely előírja a kérelmező számára, hogy kérelmét az illetékes hatósághoz a hatóság által megállapított formában és módon kell benyújtania. Ez az általános követelmény a szervezetek tanúsításának tipikus követelménye, amely azon az elven alapul, hogy az illetékes hatóság eljárásokat és formanyomtatványokat dolgoz ki a tanúsítványt kérelmezők számára, a kérelmezők pedig felhasználják azokat a kérelemhez. Jogi jellege miatt az irányelv nem tartalmazott ilyen rendelkezést, de az Ügynökség értelmezése szerint valamennyi tagállam kidolgozta a kérelmezők által alkalmazandó eljárásokat és a kapcsolódó rendeleteket. A második bekezdés a képzést nyújtó szervezet tanúsítvány megszerzésének egyik feltétele (a megfelelő személyzet és felszerelés megléte a képzés nyújtásához), amely az irányelv IV. mellékletéből származik. A 17. cikk utolsó bekezdése az irányelvhez képest olyan új elemet határoz meg, amely szükséges az alaprendelet Vb.

melléklete 5. b) i. pontjában foglalt alapvető követelmények végrehajtásához. Rendkívül fontos a képzést nyújtó szervezet felügyeletéért felelős illetékes hatóság számára, hogy hozzáférése legyen a képzést nyújtó szervezet helyiségeihez és a felügyeleti tevékenységhez elengedhetetlen vonatkozó adatokhoz.

66. A **képzést nyújtó szervezetek irányítási rendszeréről** szóló javasolt 18. cikk főleg az irányelv IV. mellékletének (1) bekezdéséből származó követelményeket tartalmazza. Ez a cikk az alaprendelet Vb. mellékletének 5. b) ii. pontjában foglalt alapvető követelményeket hajtja végre. Ezeket a követelményeket összehangolták az ICAO 1. mellékletének 2. és 4. függelékében foglalt követelményekkel, amelyek a képzést nyújtó szervezet számára biztonsági rendszer (SMS) megvalósítását írja elő. Míg az ICAO 1. mellékletének 2. függeléke biztonsági és minőségbiztosítási rendszert ír elő annak garantálására, hogy a képzést nyújtó szervezetek megfeleljenek az alkalmazandó követelményeknek, addig a jogalkotó nem két független rendszer, hanem egyetlen olyan „irányítási rendszer” meglétét követeli meg, amely lehetővé teszi a szervezetek számára, hogy úgy szervezzék meg működésüket, hogy a számukra legmegfelelőbb módon ériék el a biztonsági célkitűzéseket. Ez az Ügynökség által az NPA 2008-22 sz. dokumentumában javasolt alapelv, amelyet más légiközlekedési képzést nyújtó szervezetek vonatkozásában kell használni. Abból a tényből kiindulva, hogy az Ügynökségnek az irányelv rendelkezéseire vonatkozó javasolt módosításait minimálisra kell korlátoznia, a javaslat csupán három, ebben a szakaszban technikailag szükségesnek tekintett módosítást tartalmaz:

- (1) Az irányítási rendszer fogalmának bevezetése az alaprendelet végrehajtása céljából.
- (2) Ez azt jelenti, hogy az irányítási struktúra és a minőségbiztosítási rendszer meglétére vonatkozó követelményt az alaprendelet Vb. mellékletének 5. d) ii. pontjában foglalt alapvető követelményeknek megfelelő irányítási rendszer megvalósítására és fenntartására vonatkozó követelmény részeinek kell tekinteni. Ez a megközelítés tükröződik a javasolt módosításokban;
- (3) A szervezeteknek felelős vezetőt kell kinevezniük. Az Ügynökség azon a véleményen van, hogy a biztonságért felelős vezető közvetlen elszámoltathatósága nagyon fontos biztonsági követelmény. Ez a követelmény összhangban áll az ICAO 1. melléklete 4. függelékének 1.2. pontjával is.
- (4) A nyilvántartási követelmény bevezetése az alaprendelet Vb. mellékletének 5. d) i. pontjában foglalt alapvető követelmények végrehajtására. Bár a minőségbiztosítási iparági szabványok a gyakorlatban magukban foglalhatják ezt a követelményt, az Ügynökség véleménye szerint mégis szükséges garantálni, hogy az érintett illetékes hatóság az ellenőrzés során képes legyen nyomon követni a képzést nyújtó szervezet tevékenységeit.

Az Ügynökség ugyan előnyben részesítette volna az irányelv meglévő rendelkezéseinek további kiterjesztését az irányítási rendszerre vonatkozó követelmények tekintetében, de a jelenlegi javaslatban csak a feltétlenül szükséges módosítások szerepelnek.

67. A **képzési tanfolyamokra, alap- és munkahelyi képzési tervekre és munkahelyi szaktudásfelmérő rendszerekre vonatkozó követelményekről** szóló javasolt 19. cikk rendelkezéseit közvetlenül az irányelv IV. melléklete (1) bekezdésének c) pontjából ültették át. A szokásos módosításokon („nemzeti felügyeleti hatóság” helyére az „illetékes hatóság”, a „képző” helyére a „képzést nyújtó szervezet” került) túl javasolt szerkesztői módosítás az „adott esetben” kifejezés beillesztése a „munkahelyi képzési terv” elé és az „értékelő” kifejezés hozzáadása a „vizsgáztató” kifejezéshez. Az „adott esetben” kifejezés annak tisztázása érdekében illesztették be, hogy a képzést nyújtó szervezetek alapképzést akkor és csakis akkor nyújthatnak, ha bizonyosan nincs szükség munkahelyi képzési tervek biztosítására. A „vizsgáztató” kifejezést az irányelv szövege alkalmazta, míg az „értékelő” kifejezés az alaprendeletben szerepel. Mindazonáltal az irányelv nem tartalmaz sem a vizsgáztatók, sem az értékelők jóváhagyására

alkalmazandó feltételekkel kapcsolatos kritériumokat. Bár az alaprendelet egyértelmű kritériumokat tartalmaz az értékelők vonatkozásában, az Ügynökség – a fent említett utasítások és a szakértői csoport nézetei alapján – úgy ítélte meg, hogy az értékelőkre – és szükség esetén – a vizsgáztatókra vonatkozó feltételek és követelmények további végrehajtását és meghatározását a második szakaszra kell halasztani.

68. Az irányelv IV. mellékletének (2) bekezdésében foglalt rendelkezések változatlanok maradnak és átkerülnek e rendeletjavaslat IV. mellékletébe. Mivel a melléklet tartalmát is kiigazították, a címe is módosult, hogy pontosan a **képzést nyújtó szervezetek tanúsítványaira vonatkozó előírásokra** utaljon.

6. fejezet – Az illetékes hatóságra vonatkozó előírások

69. Az ebben a fejezetben foglalt követelmények a 2006/23/EK irányelv 3. cikke (2) és (3) bekezdéséből, 4. cikke (6) és (7) bekezdéséből, 13. cikke (5) és (6) bekezdéséből, valamint 14. és 15. cikkéből erednek. Ezek követelmények különböző cikkekre szerveződnek:
- 20. cikk „Az illetékes hatóság függetlensége”;
 - 21. cikk „Az illetékes hatóságok feladatai”;
 - 22. cikk „Szakszolgálati engedélyek, jogosítások, kiterjesztések és minősítések kibocsátása és megtartása”;
 - 23. cikk „A szaktudás értékelése”;
 - 24. cikk „Nyilvántartás vezetése”;
 - 25. cikk „Információcsere”;
 - 26. cikk „A képzést nyújtó szervezetek tanúsítási eljárása”;
 - 27. cikk „A képzést nyújtó szervezetek tevékenységeinek nyomon követése és a végrehajtás”;
 - 28. cikk „Minősített szervezetek”; valamint
 - 29. cikk „A légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyek kölcsönös elismerése”.
70. Más fejezetekhez hasonlóan a „képző” kifejezés helyére a „képzést nyújtó szervezet” és a „nemzeti felügyeleti hatóság” kifejezés helyére az „illetékes hatóság” került.
71. Az Ügynökség úgy ítéli meg, hogy az irányelv 3. cikkének (2) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezések szükségesek annak garantálásához, hogy az **illetékes hatóság független** legyen a léginavigációs szolgáltatótól és a képzést nyújtó szervezettől. Az illetékes hatóságok nevééről és címéről, valamint azok mindenkorai változásairól szóló értesítést ezt követően az Európai Bizottság helyett az Ügynökséghez kell benyújtani. Erre a változtatásra azért került sor, mert az Ügynökségnek szüksége van erre az információra az alaprendelet 54. cikkével összhangban lefolytatott szabványosítási vizsgálatok céljából. Az Európai Bizottsággal folytatott megbeszélések követően az a megállapodás született, hogy a tagállamoknak kettő helyett (az Európai Bizottságnak és az Ügynökségnek) elég egy alkalommal (az Ügynökségnek) megadni ezeket az információkat. Ezen túlmenően, mivel az Ügynökség benyújtja szabványosítási jelentéseit az Európai Bizottságnak, az illetékes hatóságokra vonatkozó releváns adatokat is be fogják nyújtani.
72. Az **illetékes hatóságok feladatairól szóló** javasolt 21. cikk az irányelv 14. cikkén alapul. Helyénvalóbbnak vélték a cikk címének megváltoztatását „Az illetékes hatóságok feladatai” címre, mivel az jobban tükrözi a cikk tartalmát. Bár az Ügynökség azon a véleményen van, hogy e cikk tartalma nem bővíti az illetékes hatóságok kötelezettségeit e rendelettervezet egyéb cikkeiben foglalt kötelezettségekhez képest, az Ügynökség úgy határozott, hogy megtartja ezt a listát, hogy az irányelv szövegén végrehajtott módosítások számát a minimálisra szorítsa. Ez az elgondolás és a következetesség igénye vezetett az illetékes hatóságok feladatainak egy további feladattal történő

kiegészítéséhez a h) pontban, nevezetesen azon léginavigációs szolgáltató kérelmének jóváhagyásához, amely az általa alkalmazott légiforgalmi irányítóktól bővített (ötödik) nyelvismereti szintet kíván megkövetelni. Ez a követelmény a javaslatban szereplő 12. cikk (5) bekezdése rendelkezéseinek kiegészítéséhez és annak garantálásához szükséges, hogy ezt a gyakorlatot megkülönböztetéstől mentes, arányos, átlátható és tárgyilagosan indokolt módon hajtsák végre.

73. A 22. cikk első három, újonnan beillesztett bekezdése az irányelvnek **a szakszolgálati engedélyek, a kapcsolódó jogosítások, kiterjesztések és repülő-egészségügyi alkalmassági minősítések kibocsátásáról**, valamint megújításáról és újraérvényesítéséről szóló 4. cikke (6) és (7) bekezdésében foglalt rendelkezéseket kívánja kiegészíteni. Ezek a követelmények az illetékes hatóságokra vonatkozó közös engedélyeztetési követelmények, amelyek az engedélyek kérelmezőire vonatkozó követelmények (pl. a kérelmezés, kibocsátás, megújítás és újraérvényesítés eljárásainak létrehozására vonatkozó követelmények, a kérelem illetékes hatósághoz történő beérkezése utáni eljárásra vonatkozó követelmények) kiegészítéséhez szükségesek. Az irányelvbe, annak jogi jellege miatt, nem kerültek ilyen rendelkezések. Mindazonáltal az Ügynökség úgy véli, hogy az irányelv végrehajtási rendeletbe való átültetése miatt szükség van ezekre az általános engedélyeztetési követelményekre. Továbbá a javasolt rendelkezések elősegítik – a második szakaszban – az illetékes hatóságokra vonatkozó, az Ügynökség által különösen az NPA 2008-22. számú dokumentumban javasolt követelményeknek a horizontális szabálystruktúrába való integrálását, e követelményeknek az engedélyköteles repülési szervezeteket és szakmákat felügyelő valamennyi illetékes hatóságra alkalmazandó általános alrészbe (AR.GEN alrész) történő integrálása során.
74. A **szaktudás értékeléséről, nyilvántartás vezetéséről és az információcseréről** szóló 23., 24. és 25. cikkben javasolt rendelkezéseket az irányelv 14. cikkének (4) bekezdéséből, 14. cikkének (3) bekezdéséből és 14. cikkének (2) bekezdéséből ültették át. A javaslatban szereplő sorrendet logikusabbnak ítélték az illetékes hatóságok feladatainak egymásutánosságára tekintettel. A javasolt rendelkezéseket értékelni kell és végül felül kell vizsgálni a második szakasz során, amikor a hatóságokra vonatkozó valamennyi követelmény integrálása történik. Fontos ismét kiemelni, hogy a rendeletjavaslat nem tartalmazza a vizsgáztatókra vonatkozó követelményeket, illetve az illetékes hatóság által kibocsátandó jóváhagyásra vonatkozó követelményeket és kritériumokat. Amint az a fentiekben is szerepel, ezeket a követelményeket a második szakaszban dolgozzák majd ki. Azt is ki kell emelni, hogy az információcseréről szóló 25. cikk rendelkezéseit már magában foglalja az alaprendelet 15. cikke, ezért ezt a cikket el kell hagyni a végrehajtási szabályból, ami azonban nem felel meg az Ügynökség számára a gyorsított eljárásra vonatkozóan biztosított korlátozott felhatalmazás keretében érvényes kritériumoknak.
75. A **képzést nyújtó szervezetek tanúsítási eljárásáról és a képzést nyújtó szervezetek tevékenységeinek nyomon követéséről** szóló 26. és 27. cikkben javasolt rendelkezések az irányelv 13. cikkének (3), (5) és (6) bekezdésén és a 14. cikk (5) bekezdésén alapulnak. A 26. cikk (1) bekezdéssel történő bővítése szükséges a képzést nyújtó szervezetek tanúsítására vonatkozó követelmények kiegészítéséhez az illetékes hatóságok szempontjából. Az illetékes hatóság ezért köteles eljárásokat kidolgozni a képzést nyújtó szervezetek tanúsítványainak kérelmezésére, kibocsátására és érvényességének megtartására vonatkozóan. Bár az irányelv nem foglalt magában ilyen rendelkezéseket, a javasolt követelményre szükség van az irányelv végrehajtási rendeletbe való átültetése miatt. Ezt a követelményt – az illetékes hatóságokat a légiforgalmi irányítók engedélyezési eljárásainak kidolgozására kötelező követelménnyel együtt – ésszerűsítik majd, amikor e fejezet rendelkezéseit integrálják a horizontális szabálystruktúrába; ekképpen ezek a követelmények az illetékes hatóságokra vonatkozó, irányítási rendszert megkövetelő követelmények részévé válnak.
76. A 27. cikk (3) bekezdésével kapcsolatban kiegészítő szerkesztési módosításra került sor azért, hogy a „helyszíni látogatások” kifejezés helyébe a „bejelentés nélküli vizsgálat”

kifejezés lépett. A „helyszíni látogatás” kifejezést a szakértők kétértelműnek ítélték, mivel nem ez az általánosan használt kifejezés az illetékes hatóságok biztonsági felügyeleti funkciójának leírására. Továbbá az alaprendelet és annak a hatóságokra vonatkozó követelményeket leíró végrehajtási szabályai összefüggésében a „vizsgálatok” és a „bejelentés nélküli vizsgálatok” kifejezést használják. Az Ügynökség által lefolytatott értékelés alapján úgy ítélték meg, hogy a javasolt módosításnak nincs kihatása sem az illetékes hatóságokra, sem a képzést nyújtó szervezetekre, mivel az csak a követelmény mögötti szándékot tisztázza. Ezen túlmenően a „látogatások” kifejezés alkalmazási körét nem határozza meg az irányelv, míg a vizsgálat átfogó jelentése általánosságban megtalálható az alaprendeletben (pl. az alaprendelet 54. cikkében).

77. Azt is helyénvaló megjegyezni, hogy az e rendelet rendelkezéseinek megfelelően kibocsátott tanúsítványok kölcsönös elismeréséről szóló 27. cikk (5) bekezdése fölösleges, figyelembe véve az alaprendelet 11. cikkét. A jogi szövegalkotás szempontjából a magasabb rangú jogszabállyal már meghatározott rendelkezéseket nem kell a végrehajtási szabályban megismételni, így az érintett bekezdést el kell hagyni. Mindazonáltal ezek az elgondolások nem felelnek meg az Ügynökség számára a gyorsított eljárásra vonatkozóan biztosított korlátozott felhatalmazás keretében érvényes kritériumoknak.
78. A rendeletjavaslatnak **a minősített szervezetekről szóló** 28. cikke az irányelv 14. cikkének (6) bekezdésére alapul. Az alaprendelet 13. cikke lehetővé teszi az illetékes hatóság számára, hogy valamely tanúsítási feladatát átruházza. Az alaprendeletben szereplő „tanúsítás” kifejezés mögött rejlő elképzelés alapján a képzést nyújtó szervezetekhez kapcsolódó bármilyen felügyeleti feladat tanúsítási feladatnak tekintendő, mivel az elengedhetetlen a tanúsítvány megszerzéséhez vagy a tanúsítvány érvényességének megtartásához. Ezért javasolt az illetékes hatóság adott feladatára való külön utalás elhagyása. Az alaprendelet 13. cikke alapján az illetékes hatóság az engedélyek és tanúsítványok kibocsátásának (illetve ezek korlátozásának, felfüggesztésének vagy visszavonásának) kivételével bármilyen feladatot átruházhat. Ezen túlmenően az 550/2004/EK rendelet 3. cikkére való hivatkozás helyére az e végrehajtási szabály jogalapjául szolgáló alaprendelet 13. cikkére való hivatkozás lép. Azt is fontos kiemelni, hogy az 1070/2009/EK rendelet módosította az 550/2004/EK rendelet 3. cikkét, és e módosítás értelmében az „elismert szervezet” kifejezés helyébe a „minősített szervezet” kifejezés lépett. A második szakasz vonatkozásában az Ügynökség értékelni fogja azt, hogy szükséges-e az ilyen cikket meghagyni, tekintettel arra, hogy rendelkezéseit az alaprendelet már magában foglalja, illetve, hogy a bekezdés – elvben – elhagyható.
79. **A légiforgalmi irányítói szakszolgálati engedélyek kölcsönös elismeréséről szóló** 29. cikk az irányelv 15. cikkét ülteti át. Mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy az e rendelet rendelkezéseinek megfelelően kibocsátott engedélyek és tanúsítványok kölcsönös elismerésére vonatkozó rendelkezések fölöslegesek, figyelembe véve az alaprendelet 11. cikkét. A jogi szövegalkotás szempontjából a magasabb rangú jogszabállyal már meghatározott rendelkezéseket nem kell a végrehajtási szabályban megismételni, így az érintett bekezdést el kell hagyni. Mindazonáltal ezek az elgondolások nem felelnek meg az Ügynökség számára a gyorsított eljárásra vonatkozóan biztosított korlátozott felhatalmazás keretében érvényes kritériumoknak. Másfelől az irányelv az alaprendelethez viszonyítva korlátozóbb megközelítést alkalmaz a kölcsönös elismerés tekintetében, mivel lehetőséget nyújt a tagállamok számára, hogy ne ismerjék el azon légiforgalmi irányítók szakszolgálati engedélyét, akik még nem érték el a 21 éves minimális korhatárt. A fentiek szerint az ilyen korlátozás nem áll összhangban az alaprendelet alapelveivel és jogi aggályt vet fel, mivel a végrehajtási szabály nem térhet el a magasabb rendű jogszabálytól.
80. Az ellentmondó odaítélt felhatalmazásokból eredő nehézségek leküzdése érdekében az Ügynökség két politikai egyeztetési lehetőségre tesz javaslatot. Az A. lehetőség szerint – a szövegtervezetnek megfelelően – az (1) bekezdés egyetlen mondatból áll, amely minden további korlátozás nélkül a kölcsönös elismerés elvét erősíti meg. A B. lehetőség

azonban emellett tartalmaz egy második mondatot is, amely a tagállamok számára korlátozási lehetőséget biztosít azon légiforgalmi irányítók tekintetében, akik még nem érték el a 21 éves minimális korhatárt. A kölcsönös elismerés elve megsértésének elkerülése érdekében az irányelvhez képest kissé eltérő módon fogalmazták meg ezt a korlátozást, amely a 21 év alatti légiforgalmi irányítók jogosultságainak gyakorlását a szakszolgálati engedélyt kibocsátó tagállam területére korlátozza. Jól látható, hogy e cikk B. lehetősége csak a 8. cikk (3) bekezdésének a minimális korhatárra vonatkozó követelménytől való eltérés lehetővé tételéről szóló a) pontjában szereplő B. lehetőséggel együtt választható.

81. A javaslatban szereplő 29. cikk (2), (3) és (4) bekezdése az irányelv 15. cikkének fennmaradó részét emeli át. Ezek a követelmények az azon esetekre vonatkozó eljárásokat szabályozzák, ahol az engedélyes a szakszolgálati engedélyben foglalt jogosultságokat nem az engedélyt kibocsátó tagállamban gyakorolja. E bekezdések tartalma és a leírt eljárás változatlan marad.

7. fejezet – Záró rendelkezések

82. A jogi jellegben, a menetrendben és a tagállamok kötelezettségeinek jellegében beállt változások következtében egyes rendelkezéseket elavultságuk miatt nem ültetnek át; ilyen például a 14. cikk (7) bekezdése, amely az irányelv végrehajtásáról szóló jelentés háromévenkénti benyújtására vonatkozik. Mivel az irányelvet már hatályon kívül helyezték és tekintettel e rendelet várható hatálybalépésére, felesleges jelentést benyújtani az irányelv végrehajtásáról. Másfelől az e végrehajtási szabály alapján az Ügynökség által végrehajtott szabványosítási vizsgálatok elegendő információt biztosítanak a Bizottság számára ennek a rendeletnek a végrehajtásáról.
83. Hasonlóképp, az irányelv 16. cikke is – amely a műszaki és tudományos fejlődéshez történő hozzáigazításról szól – elhagyható, tekintettel az új jogi eszköz eltérő szintjére. Mivel a végrehajtási szabály egy bizottsági rendelet, így e rendelet bármilyen módosítását a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra vonatkozó ugyanolyan eljárás (korábban komitológia) révén kell megvalósítani, tehát nincs szükség a rendelet egyes rendelkezésekre vonatkozó alkalmazhatóságának meghatározására.
84. Ehelyett javasolt egy új **felülvizsgálati záradék** beépítése a 30. cikkbe, hogy teljesüljön az alaprendelet alapvető követelményeinek való teljes megfelelés. Az Ügynökség felajánlja, hogy készít egy értékelést az európai légiforgalmi irányítók engedélyezési rendszeréről, és ennek eredményeképpen létrejönne egy vélemény, amely meghatározza az alapvető követelményeknek való teljes megfelelés megvalósításához szükséges további fejlesztéseket és igényeket. Ez a vélemény e rendelet lehetséges módosításait is magában foglalhatja. Az ilyen felülvizsgálati záradék a repülésbiztonság területén korábban elfogadott végrehajtási szabályok szokásos eleme.
85. Az irányelv 17. cikkére – amely egy bizottság létrehozásáról és az alkalmazandó eljárás meghatározásáról szól – nincs szükség a végrehajtási szabályban, mivel ez a szabály nem ruház át feladatokat alacsonyabb szintre és az alaprendelet 8c. cikkének (10) bekezdése már meghatározza a légiforgalmi irányítók engedélyeztetésével kapcsolatos ügyekért felelős bizottságot. Ezért ezt a rendelkezést nem ültették át.
86. Az irányelv szankciókról szóló 18. cikkét szintén szükségtelennek ítélték, mivel ezt a témát megfelelően szabályozza az alaprendelet 68. cikke.
87. Az **átmeneti rendelkezések** vonatkozásában elmondható, hogy a 31. cikk két új rendelkezéssel bővült, amelyek a tagállamok által az irányelv 7. cikkének (4) bekezdése alapján esetlegesen kidolgozott nemzeti jogosítás-kiterjesztések alkalmazhatóságának fenntartásáról, illetve az irányelv 10. cikke alapján a munkahelyi kiterjesztésben foglalt jogosultságok megadott korhatár alatti gyakorlása tagállamok általi korlátozásának lehetőségéről szólnak. Az Ügynökség azt javasolja, hogy az e rendelkezéseket már eleve alkalmazó tagállamok számára átmeneti alapon tegyék lehetővé meglévő nemzeti jogszabályaik alkalmazásának fenntartását, amíg ezen a területen közös szabályokat

dolgoznak ki és tesznek alkalmazandóvá. A második szakasz közös szabályainak vonatkozásában meg kell jegyezni, hogy nem csak kidolgozásukhoz, hanem alkalmazásukhoz is átmeneti és alkalmazkodási időszakra lesz szükség annak biztosítására, hogy a léginavigációs szolgáltatóknak módjukban álljon a terveiket és politikáikat a változó követelményekhez igazítani. E megközelítés egyértelmű előnye, hogy lehetővé teszi az alaprendelet által megkövetelt zökkenőmentes átmenetet, az általa létrehozott rendszer veszélyeztetése nélkül, lehetővé téve azt, hogy a tagállamok továbbra is kidolgozzanak a közös szabályoktól való eltéréseket az azokban meghatározott lehetőségeken kívül. A megfelelő információáramlás biztosítása érdekében a tagállamoknak tájékoztatniuk kell az Ügynökséget, ha ezen átmeneti rendelkezéseket alkalmazzák.

88. Ebbe a cikkbe további kiegészítő rendelkezések kerültek tükrözendő azokat az **átmeneti rendelkezéseket**, amelyek a **szakszolgálati engedélyek, jogosítások, kiterjesztések, repülő-egészségügyi alkalmassági minősítések és a képzést nyújtó szervezetek tanúsítványai tekintetében** szükségesek.
- A 31. cikk (4) bekezdésében foglalt rendelkezések célja, hogy mentesítsék azokat a szakszolgálati engedélyeket, jogosításokat, kiterjesztéseket, repülő-egészségügyi alkalmassági minősítéseket és képzést nyújtó szervezetek tanúsítványait, amelyeket a nemzeti jogszabályok alapján az irányelv vonatkozó rendelkezéseivel összhangban bocsátottak ki.
 - A 31. cikk (5) bekezdésében foglalt rendelkezések célja annak biztosítása, hogy azok a kérelmezők, akik szakszolgálati engedély, jogosítás, kiterjesztés, repülő-egészségügyi alkalmassági minősítés vagy képzést nyújtó szervezet tanúsítványa tekintetében már nyújtottak be kérelmet, de akik számára azokat még nem adták ki, megfeleljenek e rendelet rendelkezéseinek a vonatkozó szakszolgálati engedély, jogosítás, kiterjesztés vagy tanúsítvány kiadása előtt. Mivel a vonatkozó követelmények alapvetően nem változtak az irányelvben foglaltakhoz képest, az Ügynökség úgy ítéli meg, hogy e rendelkezés kevés kihatással lesz.
 - A 31. cikk (6) és (7) bekezdésének rendelkezései szükségesek azon képzést nyújtó szervezeteknek, amelyek esetében az Ügynökség az illetékes hatóság (amennyiben a képzést nyújtó szervezet gazdasági tevékenységének központja a tagállamok területén kívül található).
 - A 31. cikk (6) bekezdésében foglalt rendelkezések garantálják a tagállam(ok) illetékes hatósága(i) által már elindított tanúsítási eljárás folytonosságát és biztosítják az érintett kérelmezők számára a zökkenőmentes átmenetet.
 - A 31. cikk (7) bekezdésében foglalt rendelkezések biztosítják, hogy a felügyeleti tevékenységeknek a tagállam(ok) hatóságáról/hatóságairól az Ügynökségre történő átruházása ennek a rendeletnek a hatálybalépése után hat hónapon belül megtörténjen. Az Ügynökség úgy ítéli meg, hogy hat hónap elegendő felkészülési időt biztosít a jogalkotó által az alaprendeletben (lásd: 22b. cikk) kiosztott felelősségi körök átvételéhez.
89. Az irányelv átültetéséről szóló 20. cikke nem alkalmazandó a jogi eszköz megváltozott jellege miatt, ezért ezt a rendelkezést nem ültetik át. Hatálybalépését követően ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.
90. E rendelet **hatálybalépése** tekintetében az Ügynökség a standard megközelítést javasolja, amely szerint a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba. Ez megfelel a tagállamok legutóbbi kérésének is, amely az úgynevezett egységes európai égbolt (SES) II. csomagja végrehajtásának felgyorsítására vonatkozik.

Mellékletek

91. Az I. melléklet – amely a **szakszolgálati engedélyekre vonatkozó előírásokat** tartalmazza – a kisebb szerkesztési módosításoktól eltekintve változatlan marad.
92. A II. melléklet – amely a **képzési követelményeket** határozza meg – a légiforgalmi irányítók alapképzése közös törzsanyagának tartalmára vonatkozó Eurocontrol előírások legújabb, 2008. október 21-i kiadására vonatkozó frissített hivatkozást tartalmazza, ami szükséges technikai frissítésnek tekintendő. Ezen túlmenően a légiforgalmi irányítók repülésbiztonsági, repülésvédelmi és válságkezelési képzésére vonatkozó, az irányelv 4. cikkének (8) bekezdéséből származó követelményt beillesztették a B. részben lévő munkahelyi képzésre vonatkozó követelmények és a szakértők véleményén alapuló C. részben lévő továbbképzési követelmények közé annak biztosítása céljából, hogy a légiforgalmi irányítók megfelelően képzettek legyenek, különösen a helyi repülésvédelmi és válságkezelési, és persze a repülésbiztonsági kérdésekben is.
93. Mivel a III. melléklet leíró elemeit a nyelvi kiterjesztésről szóló 12. cikkbe helyezték át, ez a melléklet jelenleg kizárólag a **nyelvismereti értékelést tartalmazó táblázatot** foglalja magában.
94. A IV. mellékletet is ésszerűsítették a leíró elemek vonatkozó cikkekbe történő beillesztésével; ezért ez csak a korábbi (2) bekezdést tartalmazza, amely a **képzést nyújtó szervezetek tanúsítványaira vonatkozó előírásokról** szól.

IV. Szabályozási hatásvizsgálat

95. A szabályozási hatásvizsgálat (RIA) célja, hogy értékelje az egyes kidolgozandó szabályok és követelmények következményeit. Ebben az esetben a vizsgálandó kérdés a légiforgalmi irányítók engedélyeztetésére vonatkozó követelmények bevezetése. Ennek következtében az értékelés célja a módosított alaprendelet végrehajtására vonatkozó döntéshozatali folyamat támogatása.
96. A szabályozási hatásvizsgálat célját és módszertanát számos vonatkozó dokumentum tárgyalja, pl. az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség (EASA) hatáskörének a légiforgalmi szolgáltatások és léginavigációs szolgálatok (ATM/ANS) szabályozására történő kiterjesztéséről szóló szabályozási hatásvizsgálat⁹.
97. Az alaprendeletnek a légiforgalmi irányítók engedélyeztetése tekintetében történő végrehajtásához jelenleg két szakaszra van szükség. Az első (gyorsított) szakasz célja a már meglévő irányelvnek a lényegi követelmények szintjén történő jelentős módosítások nélküli átültetése, a Bizottság által adott utasításoknak és az egységes égbolttal foglalkozó bizottság által hozott határozatoknak megfelelően.
98. Ez a vélemény egy sor olyan végrehajtási intézkedéstervezetről szól, amelyet a 2006/23/EK irányelvből ültettek át. Az irányelv tartalmát illetően nem hajtottak végre olyan lényegi változtatást, amely a szabályozási hatásvizsgálat összefüggésében további elemzést indokolna, ami azt jelenti, hogy a fent kategorizált és részletezett kisebb módosítások nem tesznek lehetővé olyan alternatívát vagy lehetőséget, amely további vizsgálatra érdemes. Ezért ebben a szakaszban nem került sor külön szabályozási hatásvizsgálatra.
99. Habár levonható az a következtetés, hogy a légiforgalmi szolgáltatások területén nem áll fenn közvetlen kockázat, továbbra is sok szempontot meg kell vizsgálni. A felülvizsgálat, a nyomon követés és a végrehajtás továbbra sem működik megfelelően, és továbbra sincs egységesség az ATM/ANS-re vonatkozó biztonsági intézkedések végrehajtása terén. Az EASA rendszerének a légiforgalmi szolgáltatások és léginavigációs szolgálatok

⁹ www.easa.europa.eu/ws_prod/r/doc//opinionsTranslations/01_2008/Attachment%20%20-%20RIA.pdf

(ATM/ANS) szabályozására történő kiterjesztéséről szóló szabályozási hatásvizsgálat¹⁰ már kimondta és ez az elemzés is megerősíti, hogy cselekvésre van szükség. Bár az európai égbolt biztonságos, mégis egyértelmű, hogy vannak megoldandó kérdések. Ezek főleg az egyértelmű szabályozás és az egységes felügyelet célkitűzéseit foglalják magukban. A végrehajtás második szakaszában folytatni kell e kérdések értékelését és megoldását.

V. Következtetések

100. Az Ügynökség ezt a véleményt az Európai Bizottság és az egységes égbolttal foglalkozó bizottság azon kérésére válaszul készítette, hogy az úgynevezett gyorsított eljárás keretében az első szakaszban megvalósuljon az európai repülésbiztonsági szabályozási rendszernek az ATM/ANS-re történő kiterjesztése. Ennek során az Ügynökség körültekintően figyelembe vette a folyamat során a Bizottságtól, az egységes égbolttal foglalkozó bizottságtól és az EASA igazgatóságától, valamint az összes érintett féltől kapott további tanácsokat.
101. Az Ügynökség szilárdan hiszi, hogy a gyorsított eljárás előnyei korán megmutatkoznak a repülésbiztonsági szabályozási rendszerben; ezek a következők:
- A bizottsági rendelet közvetlen alkalmazhatósága hatékonyabban valósítja meg a magas és egységes biztonsági szintet az irányelv különféle és eltérő nemzeti átültetési szintjeihez és módszereihez képest;
 - A közvetlenül alkalmazandó szabályok révén megvalósuló engedélyeztetési rendszer elősegíti a funkcionális légtérblokkra vonatkozó rendelkezések létrehozását;
 - Az Ügynökség kidolgozhatja a megfelelés elfogadható eszközeit és az engedélyezési előírásokat, amelyek alkalmazása elősegíti a szabályoknak való megfelelést és biztosítja a szükséges arányosságot és szubsidiaritást. Ez magában foglalja az ágazati bevált gyakorlatok felhasználását is;
 - A meglévő új szabályok jogalapot nyújtanak a szabványosítási vizsgálatokhoz, amelyek célja, hogy biztosítsák a közös szabályok biztos és egységes alkalmazását, illetve, hogy segítsék a hatóságokat a felügyeleti szerepük betöltésében;
 - Az Ügynökség a jogszabályok által neki tulajdonított feladatokban – azaz a páneurópai és nem uniós léginavigációs szolgáltatók, valamint az Európán kívüli légiforgalmi irányítók képzését végző szervezetek számára – az illetékes hatóság szerepét tölti be.
 - Az európai repülésbiztonsági rendszer egyéb elemei – mint például a nemzetközi együttműködési megállapodások és az alaprendeletben meghatározott végrehajtási intézkedések – is alkalmazandóvá válnak ezen a területen;
 - Az Ügynökség számos szabályozási intézkedés révén hozzájárulhat az egységes európai égbolt II. csomagjának végrehajtásához – beleértve különösen a funkcionális légtérblokkra vonatkozó rendelkezések támogatását – az ICAO által közzétett szabványok és ajánlott gyakorlatok átültetéséhez, a légiforgalmi szolgáltatások hálózatkezelési funkciójának biztonsági felügyeletéhez és támogathatja az „egységes európai égbolt” légiforgalmi szolgáltatási kutatási (SESAR) programot.
102. Az Ügynökség azt ajánlja a Bizottság számára, hogy e vélemény alapján kezdje meg a légiforgalmi irányítók engedélyezéséről és repülő-egészségügyi alkalmassági minősítéséről szóló új bizottsági rendelet elfogadásának végrehajtási folyamatát.

¹⁰ www.easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/opinions/Translations/01_2008/Attachment%20%20-%20RIA.pdf

Köln, 2010. május 28.

P. GOUDOU
ügyvezető igazgató